

WYMAGANIA W ZAKRESIE **DOBROSTANU** ZWIERZĄT

ORAZ **WARUNKÓW WETERYNARYJNYCH**

W GOSPODARSTWIE UTRZYMUJĄCYM BYDŁO

1. Cieląt powyżej 8 tygodnia życia nie utrzymuje się w pojedynczych boksach (nie dotyczy gospodarstw, w których utrzymuje się mniej niż 6 cieląt).
2. Wymiary kojca w przypadku utrzymywania pojedynczo:
 - szerokość - minimum wysokość cielęcia w kłębie
 - długość - minimum 1,1 długości ciała mierzonej od czubka nosa do ogonowej krawędzi guza kulszowego.
3. Ściany kojców, w których utrzymywane są cielęta pojedynczo, powinny być wykonane w sposób zapewniający zwierzętom kontakt wzrokowy i fizyczny (nie dotyczy kojców, w których utrzymywane są chore cielęta).
4. Powierzchnia kojca w przypadku, gdy cielęta utrzymuje się grupowo powinna wynosić w przeliczeniu na jedną sztukę :
 - 1,5 m² — dla cieląt o masie ciała do 150 kg,
 - 1,7 m² — dla cieląt o masie ciała powyżej 150 do 220 kg,
 - 1,8 m² — dla cieląt o masie ciała powyżej 220 kg .
5. W pomieszczeniach, w których utrzymuje się cielęta, muszą mieć one dostęp do światła naturalnego lub musi być zapewnione przystosowane dla cieląt światło sztuczne co najmniej w godzinach między 9⁰⁰ a 17⁰⁰.
6. Cielęta należy doglądać co najmniej raz dziennie w przypadku utrzymywania w systemie otwartym i dwa razy dziennie w przypadku utrzymywania w pomieszczeniach.
7. Cieląt nie utrzymuje się na uwięzi, a w przypadku cieląt utrzymywanych grupowo nie utrzymuje się ich na uwięzi poza porą karmienia lub w czasie jej trwania dłużej niż godzinę.
8. W przypadku karmienia na uwięzi nie stosuje się upręży, pęt, stelaży, więzów lub innych urządzeń, które zmuszają cielę do przebywania w nienaturalnej pozycji, powodują ból, uszkodzenie ciała lub śmierć.
9. Pomieszczenia, w których są utrzymywane cielęta, wyposażenie tych pomieszczeń i sprzęt używany przy utrzymywaniu cieląt należy czyścić i odkażać.
10. Odchody oraz niezjedzone resztki paszy należy usuwać tak często, aby uniknąć wydzielania się nieprzyjemnych woni.
11. Pomieszczenia, w których utrzymuje się cielęta należy zabezpieczyć przed muchami i gryzoniami.
12. Podłoga musi być twarda, równa, stabilna a jej powierzchnia gładka i nieśliska.
13. Miejsce do leżenia dla cieląt musi być wygodne, czyste i odwodnione.
14. Cielęta do ukończenia 2 tygodnia życia utrzymuje się w pomieszczeniach na ściółce.e
15. Pasza stosowana w żywieniu cieląt musi zawierać taką ilość żelaza aby zapewniała we krwi poziom hemoglobiny wynoszący co najmniej 4,5 mmol/l (zawartość żelaza = 140-180mg / kg paszy).
16. Cielętom powyżej 2 tygodnia życia zapewnia się paszę zawierającą pasze włókniste, a dla cieląt od 8-20 tygodnia należy zwiększać dawkę tych pasz od 50-250 g dziennie.
17. Cielętom nie zakłada się kagańców.
18. W przypadku utrzymywania cieląt grupowo, gdy nie żywi się ich do woli lub z elektronicznych stacji odpasowych, każde cielę musi mieć dostęp do paszy w tym samym czasie.
19. Cielętom zapewnia się pokarm matki niezwłocznie po urodzeniu i nie później niż przed upływem 6 godzin od urodzenia.
20. Instalacja elektryczna musi być wykonana zgodnie z przepisami prawa budowlanego.
21. Wyposażenie pomieszczeń oraz sprzęt używany przy utrzymywaniu zwierząt należy sprawdzać co najmniej raz dziennie a wykryte usterki niezwłocznie usuwać.

22. W przypadku mechanicznego lub automatycznego systemu wentylacji w pomieszczeniach musi być on połączony z poprawnie działającym systemem alarmowym.
23. Pomieszczenia muszą być wyposażone w stałe lub przenośne oświetlenie sztuczne umożliwiające przeprowadzenie kontroli pomieszczeń i dogłębne oglądanie zwierząt o każdej porze.
24. Wyposażenie i sprzęt przeznaczone do karmienia i pojenia umieszcza się w taki sposób, aby zminimalizować możliwość zanieczyszczenia paszy lub wody oraz aby zwierzęta miały bezkonfliktowy dostęp do paszy i wody.
25. Pomieszczenia, wyposażenie oraz sprzęt używany przy utrzymywaniu zwierząt gospodarskich wykonuje się z materiałów nieszkodliwych dla zdrowia oraz nadających się do czyszczenia i odkażania, czyści się je i odkaża.
26. Zwierzęta należy utrzymywać w warunkach nieszkodliwych dla ich zdrowia, niepowodujących urazów, uszkodzeń ciała i cierpień – w pomieszczeniach oraz na pastwisku nie mogą znajdować się niebezpieczne przedmioty.
27. Chore lub ranne zwierzęta gospodarskie należy otoczyć opieką, uzyskać niezwłocznie poradę lekarza weterynarii w przypadku gdy opieka rolnika nie przyniosła rezultatów, chore lub ranne w razie potrzeby należy odizolować oraz utrzymywać na ściółce gdy wymaga tego ich stan zdrowia.
28. Zwierzęta należy utrzymywać w warunkach zapewniających im swobodę ruchu, w szczególności możliwość kładzenia się, wstawania i leżenia.
29. W pomieszczeniach, w których utrzymuje się zwierzęta obieg powietrza, stopień zapylenia, temperatura, względna wilgotność powietrza i stężenie gazów (CO₂, H₂S, NH₃) utrzymuje się na poziomie nieszkodliwym dla zwierząt.
30. Bydło karmi się paszą dostosowaną do gatunku, wieku, masy ciała i stanu fizjologicznego – w taki sposób i taką paszą, aby nie powodować urazów, uszkodzeń ciała lub innych cierpień.
31. Bydło karmi się co najmniej dwa razy dziennie.
32. Bydłu powyżej 2 tygodnia życia należy zapewnić stały dostęp do świeżej wody.
33. Zwierzętom zapewnia się opiekę wystarczającej liczby osób.
34. Osoby opiekujące się muszą posiadać odpowiednie umiejętności, wiedzę i kompetencje zawodowe.
35. Zwierzęta dogłąda się co najmniej raz dziennie.
36. Zwierzętom utrzymywanych w systemie otwartym zapewnia się możliwość ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zwierzętami drapieżnymi.
37. Zwierząt nie wolno okaleczać, zadawać lub świadomie dopuszczać do zadawania bólu lub cierpień.
38. Producent rolny ma obowiązek zgłoszenia do powiatowego lekarza weterynarii w formie pisemnej zamiaru prowadzenia działalności w zakresie utrzymywania zwierząt w celu umieszczania na rynku tych zwierząt lub produktów pochodzących od tych zwierząt a w przypadku bydła ma obowiązek uzyskania decyzji powiatowego lekarza weterynarii o uznaniu stada za wolne od gruźlicy, brucelozy i białaczki.
39. W gospodarstwie muszą znajdować się:
 - wydzielone i zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych miejsce do składowania środków dezynfekcyjnych,
 - wydzielone i zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych miejsce do składowania produktów leczniczych weterynaryjnych,
 - odzież i obuwie do użycia w gospodarstwie,
 - wydzielone miejsce do składowania obornika,
 - środki dezynfekcyjne w ilości niezbędnej do przeprowadzenia doraźnej dezynfekcji,
 - maty dezynfekcyjne w liczbie zapewniającej zabezpieczenie wejść i wjazdów do gospodarstwa w przypadku zagrożenia epizootycznego.
40. Budynki muszą być zabezpieczone przed dostępem zwierząt innych niż utrzymywane w gospodarstwie, a wejścia do budynków oznakowane „nieupoważnionym wstęp wzbroniony”

41. Dokumentacja leczenia zwierząt musi być wypełniona przez lekarza weterynarii zgodnie z obowiązującym wzorem, zawierać dane dotyczące zakładu leczniczego, leczonego zwierzęcia, zastosowanego leku, potwierdzenie nabycia produktu leczniczego, podpisy lekarza weterynarii oraz posiadacza zwierząt.

Dokumentację weterynaryjną dotyczącą przebiegu leczenia, zabiegów weterynaryjnych - należy przechowywać przez okres 5 lat

42. Dokumentację dotyczącą padłych zwierząt należy przechowywać przez 3 lata

Podstawa prawna :

1. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. *w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej* (Dz. U. 2010 r. Nr 56 poz. 344 z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. *w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej* (Dz. U. 2010 r. Nr 116 poz. 778)
3. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580)
4. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 września 2003 r. *w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa w przypadku, gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek* (Dz.U. 2003 nr 168 poz. 1643)
5. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. *o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075)

Według stanu prawnego na dzień 06.03.2024 r.